

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ
(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၂ / ၉၆)
ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၂ ရက်
(၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်)
[ပြင်ဆင် : 20.08.2013]

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက် သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက် စေရမည်-
- (က) မျက်စိ ဆိုသည်မှာ ရှေ့ဘက်ပိုင်းတွင် မျက်ကြည်ဖြင့် ကာရံထားပြီး နောက်ဘက်ပိုင်းတွင် မျက်ဖြူဖြင့် ကာရံထားသော အလုံးပုံသဏ္ဌာန်ရှိ အမြင်အာရုံဖြစ်စေသည့် လူ့ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းကို ဆိုသည်၊
 - (ခ) မျက်စိဘဏ် ဆိုသည်မှာ မျက်စိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆေးကုသရန်ဖြစ်စေ၊ သုတေသနပြုရန်ဖြစ်စေ၊ အခြားဆေးဘက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ မျက်စိကို ထုတ်ယူခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူး ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည့် အဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်၊
 - (ဂ) မျက်စိလှူဒါန်းသူ ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသည့်အခါ မိမိ၏ မျက်စိကို ထုတ်ယူခွင့်ပြုကြောင်း ကြိုတင် ဆန္ဒပြုထားသူကို ဆိုသည်၊
 - (ဃ) မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူ ဆိုသည်မှာ မျက်စိဘဏ်အတွက် မျက်စိထုတ်ယူခြင်းပြုရန် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသူကို ဆိုသည်၊
 - (င) မျက်စိထုတ်ယူခြင်း ဆိုသည်မှာ မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူက သေဆုံးသူ၏ မျက်စိကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ယူခြင်းကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
- (က) မျက်စိအစိတ်အပိုင်းကို လဲလှယ်ခြင်းဖြင့် မျက်စိပြန်မြင်နိုင်သည့် မျက်စိရောဂါရှိသူများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကုသပေးနိုင်ရန်၊

- (ခ) မျက်စိလှူဒါန်းသူ၏မျက်စိကို စနစ်တကျ ထုတ်ယူနိုင်ရန်၊
- (ဂ) မျက်စိဘဏ်ရှိမျက်စိများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့် မျက်စိရောဂါကုသမှုကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ဃ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ကုမ္ပဏီများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကူအညီနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရယူ၍ မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်။

အခန်း(၃)

အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၄။ အစိုးရအဖွဲ့သည်-

(က) အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သော အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်-

(၁) ဝန်ကြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန...	ဥက္ကဋ္ဌ
(၂) သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၃) သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရမဟုတ် သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၄) သင့်လျော်သောပညာရှင် များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ	အဖွဲ့ဝင်များ
(၅) ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေး အပ်သူ	အတွင်းရေးမှူး

(ခ) လိုအပ်လျှင် အမျိုးသား မျက်စိဘဏ်ကော်မတီတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး တို့ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၅။ အစိုးရဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အမျိုးသားမျက်စိဘဏ် ကော်မတီဝင်များသည် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန ကသတ်မှတ်သည့် ချီးမြှင့်ငွေကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

အခန်း(၄)

အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၆။ အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- (က) ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အညီ မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မူဝါဒ ချမှတ်ခြင်း၊
- (ခ) မျက်စိလှူဒါန်းလိုသူများ တိုးပွားလာရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ရေးလုပ်ငန်း၊ ပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ခြင်း၊

- (ဂ) မျက်စိထုတ်ယူခြင်း၊ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းတကျဖြစ်စေရန် လမ်းညွှန်ခြင်း၊
- (ဃ) မျက်စိကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (င) မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန် ခြင်း၊
- (ဆ) မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ဇ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ ထံမှ အကူအညီရယူခြင်း၊ အလှူငွေ၊ ထောက်ပံ့ငွေ၊ ပစ္စည်းတို့ကိုလက်ခံခြင်းနှင့် သင့်လျော်သလို ခွဲဝေ သုံးစွဲခြင်း။
- ၇။ အမျိုးသား မျက်စိဘဏ်ကော်မတီသည် လိုအပ်သောဒေသများတွင် မျက်စိဘဏ်ဖွဲ့စည်းရန် ကျန်းမာ ရေးဦးစီးဌာနသို့ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- ၈။ အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီသည် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းပြီး ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း(၅)

မျက်စိလှူဒါန်းခြင်း

- ၉။ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူကဖြစ်စေ၊ အသက် ၁၈ နှစ်မပြည့်သေးသော်လည်း အုပ်ထိန်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူကဖြစ်စေ မျက်စိလှူဒါန်းနိုင်သည်။
- ၁၀။ မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ လက်ခံနိုင်သည်။
- ၁၁။ မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းကို လက်ခံလျှင်-
- (က) မျက်စိလှူဒါန်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် အမည်စာရင်းရေးသွင်းရမည်၊
- (ခ) မျက်စိလှူဒါန်းသူအား အသိအမှတ်ပြုလွှာ ထုတ်ပေးရမည်။
- ၁၂။ မျက်စိလှူဒါန်းသူသည် ဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်း၌ သေဆုံးလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းမှ တာဝန်ရှိသူက မျက်စိဘဏ်သို့ ချက်ချင်း အကြောင်းကြားရမည်။
- ၁၃။ မျက်စိလှူဒါန်းသူသည် ဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းမှအပ အခြားနေရာတစ်ခုခု၌ သေဆုံးလျှင် ဆွေမျိုးသားချင်းက မျက်စိဘဏ်သို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမည်။
- ၁၄။ (က) မျက်စိလှူဒါန်းသူသည် အသိအမှတ်ပြုလွှာကို ပြန်လည်အပ်နှံကာ မိမိ၏ မျက်စိလှူဒါန်း ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် မျက်စိဘဏ်သို့ အကြောင်းကြားနိုင်သည်၊
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အကြောင်းကြားလျှင် မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိလှူဒါန်းသူများ မှတ်ပုံတင် စာရင်းတွင် အဆိုပါမျက်စိလှူဒါန်းသူ၏ အမည်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရမည်။

အခန်း(၆)

မျက်စိထုတ်ယူခြင်း

၁၅။ အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မျက်စိ ထုတ်ယူခွင့်ရှိသူများ ဖြစ်သည်-

- (က) မျက်စိအထူးကုဆရာဝန်၊
- (ခ) မျက်စိရောဂါကု ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတက်ရောက်နေသည့် ဆရာဝန်၊
- (ဂ) ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန က မျက်စိထုတ်ယူရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသော ဆရာဝန်၊ သူနာပြု သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူ၊
- (ဃ) ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနက အသိအမှတ်ပြုသည့် မျက်စိဘဏ်ကျွမ်းကျင်သူသင်တန်း အောင်မြင်ပြီးသူ၊
- (င) မှုခင်းဆရာဝန်ကြီး။

<ပြင်ဆင် 20.08.2013>

၁၆။ မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူသည် အောက်ပါ သေဆုံးသူ တစ်ဦးဦး၏ မျက်စိကို ထုတ်ယူခွင့်ရှိသည်-

- (က) မျက်စိလှူဒါန်းသူ၊
- (ခ) ခန္ဓာကိုယ်လှူဒါန်းသူ၊
- (ဂ) ပိုင်ရှင်မရှိသူ၊
- (ဃ) မျက်စိထုတ်ယူရန် ဆွေမျိုးသားချင်း တစ်ဦးဦးက ခွင့်ပြုခြင်းခံရသူ၊
- (င) မျက်စိ ထုတ်ယူခြင်းကို မှုခင်းဆရာဝန်ကြီးက ခွင့်ပြုသည့်ပြင် အနီးစပ်ဆုံး ဆွေမျိုးကလည်း ကန့်ကွက်ခြင်းမရှိသော မှုခင်းဖြစ်ရပ်တွင် သေဆုံးသူ။

<ပြင်ဆင် 20.08.2013>

၁၇။ ပုဒ်မ ၁၂ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၃ အရ အကြောင်းကြားသည့်အခါ မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိကို သတ်မှတ်သည့် အချိန်အတွင်း ထုတ်ယူနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၇)

မျက်စိသိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း

၁၈။ မျက်စိဘဏ်သည် ထုတ်ယူရရှိသော မျက်စိများ၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းသော မျက်စိများကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ သိုလှောင်ထားရှိရမည်။

၁၉။ မျက်စိဘဏ်သည် သိုလှောင်ထားသော မျက်စိများကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် အညီ ဖြန့်ဖြူးရမည်။

အခန်း(၈)

အထွေထွေ

၂၀။ ဤဥပဒေအရ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက် မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူ တစ်ဦးဦးကို တရားမကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုကြောင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း တရားစွဲ ဆိုခြင်း မပြုရ။

၂၁။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်-

(က) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘော တူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အမျိုးသား မျက်စိဘဏ်ကော်မတီ သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသည် လိုအပ်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ပုံ) သန်းရွှေ

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့